

**MOKESTINIŲ GINČŲ KOMISIJA PRIE
LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS**

**SPRENDIMAS
DĖL K. B. 2017-08-25 PRAŠYMO**

2017 m. rugsėjo 27 d. Nr. S-211 (7-161/2017)
Vilnius

Mokestinių ginčų komisija prie
Lietuvos Respublikos Vyriausybės,
susidedanti iš:

komisijos pirmininkės
komisijos narių

Editos Galiauskaitės
Martyno Endrijaičio
Rasos Stravinskaitės
Andriaus Veniaus
Linos Vosylienės – pranešėja
Ramutei Matkevičienei

sekretoriaujant
mokestinio ginčo šalims nedalyvaujant

2017 m. rugsėjo 12 d. posėdyje išnagrinėjusi K. B. (toliau – Pareiškėjas) 2017-08-25 prašymą atnaujinti skundo padavimo terminą Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (toliau – Inspekcija) 2017-05-26 sprendimui Nr. 68-74 apskūsti, n u s t a t ė:

Inspekcija 2017-05-26 sprendimu Nr. 68-74 patvirtino Klaipėdos apskrities valstybinės mokesčių inspekcijos (toliau – Klaipėdos AVMI) 2017-04-12 sprendimo Nr. (6.5)-44 dėl atleidimo nuo baudų, delspinigių ir / ar palūkanų dalį, kuria Pareiškėjas neatleistas nuo 3334,75 Eur gyventojų pajamų mokesčio ir 316,58 Eur privalomojo sveikatos draudimo įmokų delspinigių mokėjimo.

Inspekcija nurodytąjį sprendimą su 2017-05-26 lydraščiu Nr. (24.4-31-5)-R-3157 registruotu laišku (perduota paštui 2017-05-30, registruotos siuntos Nr. RN304463126LT) išsiuntė Pareiškėjo atstovei advokato padėjėjai R. M. jos 2017-04-28 skunde, kuris buvo pateiktas Inspekcijai, nurodytu adresu: (duomenys neskelbtini).

Pareiškėjas 2017-08-25 prašyme nurodo, kad apie priimtą Inspekcijos 2017-05-26 sprendimą Nr. 68-74 jo atstovė sužinojo telefonu, kai jai atostogų metu būnant ne Lietuvos Respublikoje, paskambino asmuo, prisistatęs iš mokesčių inspekcijos.

Prašyme pažymima, jog Pareiškėjo atstovė advokato padėjėja R. M. nuo 2017-06-01 iki 2017-07-01 atostogavo bei nuo 2017-06-18 iki 2017-06-29 buvo išvykusi iš Lietuvos Respublikos. Telefonu susisiekus su Pareiškėju, šis nurodė, jog sprendimo nėra gavęs. 2017-07-04 elektroniniu laišku atstovė kreipėsi į Inspekciją (el. laiškų kopijos pridedamos). 2017-07-10 elektroniniu paštu iš S. M. buvo gautas skundžiamas Inspekcijos sprendimas. Todėl, nepraleidžiant 2004-04-13 Mokesčių administravimo įstatyme Nr. IX-2112 (toliau – MAĮ) 152 str. 2 dalyje numatytų terminų, 2017-07-24 buvo pateiktas skundas Mokestinių ginčų komisijai prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės (toliau – Komisija).

Prašyme nurodoma, jog asmens teisė būti informuotam apie vykdomą tyrimą ir būti išklausytam yra neatsiejama jo teisė į teisingą sprendimą. Institucija turi užtikrinti, kad asmuo turėtų realią galimybę tinkamai pasinaudoti jam suteiktomis teisėmis, t. y. duoti paaiškinimus apie visas tyrimo aplinkybes bei pateikti reikiamus dokumentus. Svarbiausia, kad norimas pasiekti rezultatas būtų teisingas, pagrįstas bei teisėtas, o ne apsiribota vien formaliu ir deklaratyviu siekiamu tikslu išviešinimu. Ši priemonė turi būti suderinta su pagrindiniu tikslu – teisingo ir pagrįsto sprendimo priėmimu.

Prašyme cituojamos MAĮ 152 straipsnio nuostatos ir nurodoma, jog įstatymas neįvardija, kokios termino paduoti skundą praleidimo priežastys laikytinos svarbiomis, palikdamas šį klausimą spręsti institucijai savo nuožiūra. Ar termino praleidimo priežastis yra svarbi, ar ne, sprendžia institucijos įgalioti asmenys, atsižvelgdami į konkrečios bylos faktines aplinkybes, taip pat į tai, kad kiekvienam asmeniui turi būti užtikrinta teisė į teisingą teismą. Akcentuojama, kad sprendžiant klausimą dėl praleisto termino atnaujinimo prioritetas turi būti teikiamas teisingam tyrimo atlikimui iš esmės bei objektyvaus sprendimo priėmimui, todėl formalūs procesiniai pažeidimai negali lemti asmens teisės ginti savo teises institucijoje apribojimo. Institucija, spręsdama klausimą dėl termino atnaujinimo, turėtų atsižvelgti į tai, kad terminas skundai paduoti buvo praleistas dėl nuo Pareiškėjo valios nepriklausančių priežasčių, o dėl to, kad šalys nebuvo tinkamai informuotos apie priimtą mokesčių administratoriaus sprendimą.

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, bei vadovaujantis MAĮ 152 str. 3 dalies nuostatomis, prašyme prašoma pripažinti termino skundai paduoti praleidimo priežastis svarbiomis bei atnaujinti terminą skundai dėl Inspekcijos 2017-05-26 sprendimo Nr. 68-74 paduoti.

Komisija konstatuoja, kad Pareiškėjo 2017-08-25 prašymas netenkinamas.

MAĮ 152 str. 2 dalyje nustatyta, kad skundas Komisijai turi būti paduodamas raštu ne vėliau kaip per 20 dienų nuo centrinio mokesčių administratoriaus skundžiamo sprendimo įteikimo mokesčių mokėtojui arba per 20 dienų nuo termino sprendimui dėl mokestinio ginčo priimti pasibaigimo dienos. Minėto straipsnio 3 dalyje nustatyta, kad mokesčių mokėtojui, praleidusiam skundo padavimo terminą dėl priežasčių, kurias ikiteisminė mokestinį ginčą nagrinėjanti institucija pripažįsta svarbiomis, šis terminas minėtos institucijos sprendimu gali būti atnaujintas.

Iš minėto teisinio reglamentavimo matyti, kad būtina sąlyga praleistam terminui atnaujinti yra tai, jog turi egzistuoti svarbios priežastys, kurios sutrukdė asmeniui nustatytu laiku paduoti skundą dėl atitinkamo centrinio mokesčių administratoriaus sprendimo. MAĮ nėra pateiktas sąrašas aplinkybių, kurioms esant būtų suteikta galimybė atnaujinti praleistą terminą skundai paduoti. Tai ikiteisminei mokestinį ginčą nagrinėjančiai institucijai įstatymų leidėjo suteikta diskrecijos teisė (MAĮ 152 str. 3 dalis).

Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas (toliau – LVAT), aiškindamas MAĮ 152 str. 3 dalies nuostatas, savo praktikoje ne kartą yra pažymėjęs, kad viešojo administravimo subjektas, atsižvelgdamas į pateiktus įrodymus, nurodytas aplinkybes, vertina, ar yra pakankamas pagrindas suteikti teisę, kuria nepasinaudota per nustatytą laiką, t. y. teisę apskusti mokesčių administratoriaus sprendimą ir taip pradėti mokestinį ginčą. Toks vertinimas turi būti atliekamas pagal vidinį viešojo administravimo subjekto įsitikinimą, pagrįstą išsamiau ir objektyviu visų aplinkybių išnagrinėjimu, vadovaujantis įstatymu, taip pat teisingumo ir protingumo kriterijais, paisant administracinių teismų formuojamos praktikos šios kategorijos arba analogiškose bylose (pavyzdžiui: 2010-11-08 sprendimas adm. byloje Nr. A⁵⁵⁶-1154/10; 2012-01-23 nutartis adm. byloje Nr. A²⁶¹-147/2012; 2015-03-17 sprendimas adm. byloje Nr. A-317-143/2015).

LVAT, spręsdamas praleisto termino atnaujinimo klausimus pagal Administracinių bylų teisenos įstatymo nuostatas, savo praktikoje taip pat yra konstatavęs, jog įstatymų leidėjas, nustatydamas terminus procesiniams veiksams atlikti, siekia užtikrinti teisinių santykių stabilumą, todėl praleistas terminas gali būti atnaujinamas tik išimtiniais atvejais, jeigu jo praleidimo priežastys tikrai buvo svarbios, ekstraordinarios (2012-09-19 LVAT praktikos,

taikant Administracinių bylų teisenos įstatymo normas, apibendrinimo, publikuoto: „Administracinė jurisprudencija“, 2012, Nr. 23, 63 punktas; LVAT 2013-07-03 nutartis adm. byloje Nr. AS⁴⁹²-323/2013). Pareiškėjas visus teiginius dėl termino praleidimo privalo pagrįsti objektyviais duomenimis (LVAT 2011-06-03 nutartis adm. byloje Nr. TA⁸⁵⁸-44/2011; 2012-04-06 nutartis adm. byloje Nr. TA⁴⁹²-6/2012).

Pagal LVAT praktiką svarbios priežasties, dėl kurios praleistas skundo padavimo terminas, sąvoka aiškinama kaip apimanti tik išskirtines, objektyvias, nuo skundą paduodančio asmens valios nepriklaususias aplinkybes (LVAT praktikos, taikant išankstinio ginčų nagrinėjimo ne per teismą tvarką reglamentuojančias teisės normas, apibendrinimo (I dalis), publikuoto: „Administracinė jurisprudencija“, 2010, Nr. 19, 2.9. skyrius). Pastebėtina, kad vertinimas, ar terminas kreiptis teisminės gynybos praleistas dėl svarbių priežasčių, labai priklauso nuo nagrinėjamo atvejo aplinkybių. Sprendžiant termino atnaujinimo klausimą, taip pat yra atsižvelgiama į svarbių aplinkybių atsiradimo momentą, jų egzistavimo trukmę, į tai, ar asmuo, išnykus minėtoms aplinkybėms, kreipėsi į teismą per protingą laiko tarpą. Taip pat vertintina, ar asmuo buvo pakankamai atidus, sąžiningas, ar, priešingai, savo teises įgyvendino nerūpestingai, aplaidžiai. Šia prasme kiekvienam konkrečiam atvejui taikytini ne vidutiniai, o individualūs sąžiningo, atidaus bei rūpestingo elgesio standartai (LVAT 2007-09-19 nutartis adm. byloje Nr. A⁵⁵⁶-573/2007; 2010-08-30 nutartis adm. byloje Nr. A⁴³⁸-757/2010; 2014-04-02 nutartis adm. byloje Nr. A²⁶¹-347/2014).

Komisija, įvertinusi bylos medžiagą, atsižvelgdama į LVAT praktiką nagrinėjamam ginčui aktualiais klausimais, konstatuoja, jog nagrinėjamoje byloje nenustatytos aplinkybės, suteikiančios teisę atnaujinti Pareiškėjo skundo dėl Inspekcijos 2017-05-26 sprendimo Nr. 68-74 padavimo terminą.

Iš bylos medžiagos matyti, jog Inspekcijos 2017-05-26 sprendimas Nr. 68-74 2017-05-30 buvo išsiųstas Pareiškėjo atstovei advokato padėjėjai R. M. Pareiškėjo 2017-04-28 skunde, adresuotame centriniam mokesčių administratoriui, nurodytu adresu: Advokato kontora, (duomenys neskelbtini). Sprendimas buvo siųstas registruota pašto siunta Nr. RN304463126LT (Inspekcijos paštui 2017-05-30 perduotų siuntų sąrašas Nr. 95 su pašto datos spaudu, AB Lietuvos pašto registruotų siuntų sąrašas Nr. 57-167-3487), kaip tai numato MAĮ 164 str. 1 d. 2 punktas. Iš Lietuvos pašto tinklalapyje internete pateiktos viešos informacijos apie registruotas pašto siuntas Nr. RN304463126LT pateikimą gavėjui matyti, kad siunta gavėjui įteikta 2017-06-02. Skaičiuojant terminą Inspekcijos 2017-05-26 sprendimui Nr. 68-74 apskūsti nuo faktinės sprendimo įteikimo gavėjui dienos, jis pasibaigia 2017-06-22 (imtinai). Pareiškėjas skundą Komisijai padavė 2017-07-25 (tai patvirtina pašto spaudas ant voko, kuriame gautas Pareiškėjo skundas dėl Inspekcijos sprendimo), t. y. praleidęs MAĮ 152 str. 2 dalyje nustatytą skundo dėl centrinio mokesčių administratoriaus sprendimo padavimo terminą.

Pareiškėjas pateiktame prašyme nurodo Inspekcijos 2017-05-26 sprendimą Nr. 68-74 gavęs 2017-07-10, kai Inspekcijos darbuotojas, atsakydamas į Pareiškėjo atstovės advokato padėjėjos R. M. 2017-07-04 el. paštu pateiktą prašymą, atsiuntė atstovei sprendimo kopiją. Svarbiomis termino praleidimo priežastimis Pareiškėjas nurodo aplinkybes, jog jis iki 2017-07-10 Inspekcijos 2017-05-26 sprendimo Nr. 68-74 gavęs nebuvo. Skundą dėl Inspekcijos sprendimo Pareiškėjas pateikė 2017-07-24, jo nuomone, nepraleidęs įstatymu nustatyto 20 dienų termino. Be to, Pareiškėjo atstovė advokato padėjėja R. M. nuo 2017-06-01 iki 2017-07-01 atostogavo bei nuo 2017-06-18 iki 2017-06-29 buvo išvykusi iš Lietuvos Respublikos. Pareiškėjo nuomone, spręsdama klausimą dėl termino atnaujinimo, Komisija turėtų atsižvelgti į tai, kad terminas skundui paduoti buvo praleistas dėl nuo Pareiškėjo valios nepriklausančių priežasčių, o dėl to, kad šalys nebuvo tinkamai informuotos apie priimtą mokesčių administratoriaus sprendimą. Prioritetas turi būti teikiamas objektyvaus sprendimo priėmimui, todėl formalūs procesiniai pažeidimai, pasak Pareiškėjo, negali lemti asmens teisės ginti savo teises institucijoje apribojimo.

Komisija, vertindama Pareiškėjo nurodytas aplinkybes, pažymi, jog skundo teiginiai, kad terminas skundui paduoti buvo praleistas dėl nuo Pareiškėjo valios nepriklausančių priežasčių,

nes šalys nebuvo tinkamai informuotos apie priimtą mokesčių administratoriaus sprendimą, neatitinka tikrovės. Kaip jau buvo minėta, Inspekcijos 2017-05-26 sprendimas Nr. 68-74/2017-05-30 buvo išsiųstas Pareiškėjo atstovei advokato padėjėjai R. M. Pareiškėjo 2017-04-28 skunde, adresuotame centriniam mokesčių administratoriui, nurodytu adresu: kontora, (duomenys neskelbtini). (analogiškas adresas užrašytas ir ant voko, kuriame buvo gautas 2017-04-28 skundas). Sprendimas buvo siųstas registruota pašto siunta Nr. RN304463126LT, kuri 2017-06-02 buvo įteikta gavėjui. Taigi, Inspekcijai 2017-05-26 sprendimą Nr. 68-74 Pareiškėjui išsiuntus vienu iš MAĮ 164 straipsnyje reglamentuotų dokumentų mokesčių mokėtojui įteikimo būdų – siunčiant registruotu laišku bei turint duomenis apie tai, kad registruotą siuntą gavėjas gavo, mokesčių administratorius neturėjo pagrindo imtis kitų sprendimo įteikimo mokesčių mokėtojui būdų. Pagal MAĮ 164 str. 3 dalies nuostatas registruotu laišku dokumentai siunčiami pagal mokesčių mokėtojo registre nurodytą mokesčių mokėtojo adresą arba *mokesčių mokėtojo nurodytą adresą korespondencijai gauti*. Duomenų apie tai, jog Pareiškėjo atstovės adresas mokestinį ginčą nagrinėjant centrinio mokesčių administratoriaus įstaigoje būtų pasikeitęs, byloje nėra (pagal MAĮ 149 straipsnį mokesčių mokėtojas privalo pranešti ikiteisminei mokestinį ginčą nagrinėjančiai institucijai apie savo adreso pasikeitimą mokestinio ginčo proceso metu). Be to, Pareiškėjo atstovė, siekdama, kad dokumentai būtų siunčiami ne skunde nurodytu adresu, o el. paštu, elgėsi nepakankamai rūpestingai, nes tokio prašymo teiktame 2017-04-28 skunde neišdėstė.

Atsižvelgiant į išdėstytas aplinkybes, patvirtinančias, jog Inspekcijos 2017-05-26 sprendimas Nr. 68-74 pagal aukščiau nurodytas MAĮ nuostatas buvo tinkamai išsiųstas ir įteiktas Pareiškėjui, sprendžiant termino skundai paduoti atnaujinimo klausimą, vertintina, ar Pareiškėjo elgesys siekiant įgyvendinti savo teisę apskusti Inspekcijos sprendimą neturi aplaidumo ar piktnaudžiavimo jam suteiktomis teisėmis požymių.

Iš bylos medžiagos matyti, jog Pareiškėjas, siekdamas tinkamai apginti savo galimai pažeistas teises ir teisėtus interesus mokestiniame ginče, kreipėsi pagalbos į teisinės paslaugas teikiančią asmenį – 2016-12-01 sudarė atstovavimo sutartį su advokato padėjėja R. M. . Pagal LVAT praktiką pareiškėjui teisinę pagalbą teikiantis ir atstovaujantis advokatas yra tiesiogiai su juo susijęs asmuo, o jo atlikti veiksmai, vertinant juos trečiųjų asmenų atžvilgiu, laikytini paties pareiškėjo veiksmais. Advokato neatidumas ar nerūpestingumas, vertinant jį trečiųjų asmenų atžvilgiu, taip pat laikytinas paties pareiškėjo neatidumu ar nerūpestingumu (LVAT 2011-11-18 nutartis adm. byloje Nr. AS⁴⁴²-669/2011, 2015-06-10 nutartis adm. byloje Nr. AS³⁸²-822/2015, 2016-08-31 nutartis adm. byloje Nr. AS⁶⁶⁴-261/2016). Termino praleidimas, be kita ko, dažniausiai negali būti pateisintas atostogomis (LVAT 2011-10-14 nutartis adm. byloje Nr. TA⁴⁴²-73/2011).

Byloje nustatyta, kad Pareiškėjo atstovė 2017-04-28 skundą Inspekcijai dėl Klaipėdos AVMI 2017-04-12 sprendimo Nr. (6.5)-44 dėl atleidimo nuo baudų, delspinigių ir palūkanų per Klaipėdos AVMI pateikė 2017-05-01 (voko, kuriame siųstas skundas, kopija su AB Lietuvos pašto datos spaudu). Pareiškėją bendraujant su mokesčių administratoriumi atstovavo profesionali teisininkė – advokato padėjėja, todėl Komisija sprendžia, jog Pareiškėjui (jo atstovei) yra žinomi MAĮ įtvirtinti skundo dėl mokestinio ginčo išnagrinėjimo centriniame mokesčių administratoriuje terminai. Pagal MAĮ 154 str. 3 dalį centrinis mokesčių administratorius turi priimti sprendimą dėl skundo dėl mokestinio ginčo per 30 dienų nuo jo gavimo dienos. Taigi vertintina, jog Pareiškėjo atstovė, 2017-05-01 išsiuntusi skundą centriniam mokesčių administratoriui, praėjus 30 dienų nuo jo išsiuntimo, galėjo pasidomėti skundo nagrinėjimo eiga ir priimtu sprendimu, tačiau tai padarė praėjus dar mėnesiui po skundo išsiuntimo. Svarbių priežasčių, sutrukdžiusių laiku pasidomėti skundo nagrinėjimu ir bylos baigtimi, Pareiškėjas (jo atstovė) nenurodė.

Kaip jau buvo minėta, apie ginčijamo Inspekcijos sprendimo priėmimą Pareiškėjo atstovė buvo informuota 2017-06-02. Taigi turėjo galimybes laiku, iki termino skundai paduoti pasibaigimo dienos (2017-06-22) parengti skundą pati ar pavesti tai padaryti kitiems asmenims. Remiantis aptarta teismų praktika, advokato neatidumas ar nerūpestingumas, vertinant jį trečiųjų

asmenų atžvilgiu, laikytinas paties Pareiškėjo neatidumu ar nerūpestingumu. Vien ta aplinkybė, kad Pareiškėjo atstovė 2017-06-01–2017-07-01 laikotarpiu atostogavo, nelaikytina pakankamai svarbia priežastimi atnaujinti praleistą terminą, juolab, jog byloje nėra pateikta jokių įrodymų dėl Pareiškėjo atstovės atostogų bei kiek jos truko, išskyrus lėktuvų bilietų, patvirtinančių, jog atstovė 2017-06-18–2017-06-29 laikotarpiu buvo išvykusi iš Lietuvos Respublikos, kopijas.

Komisijos vertinimu, nustatytos aukščiau aprašytos aplinkybės sudaro pagrindą teigti, jog Pareiškėjas, siekdamas įgyvendinti savo teisę apskūsti Inspekcijos sprendimą, nebuvo pakankamai rūpestingas, sąžiningas ir atidus. Sąžiningumo, rūpestingumo ir atidumo imperatyvai neatsiejami nuo reikalavimo aktyviai siekti savo pažeistų teisių gynimo. Šio reikalavimo neatitinka suinteresuoto asmens pasyvumas ir procesinis neveikimas. Be to, asmenys, inicijuodami ginčą, turi ne tik teises, bet ir pareigas, tokias kaip: sąžiningai naudotis ir nepiktnaudžiauti jiems priklausančiomis procesinėmis teisėmis, rūpintis greitu bylos išnagrinėjimu, rūpestingai ir laiku pateikti įrodymus ir argumentus. LVAT ne kartą akcentavo, kad pareiškėjas, siekdamas aktyviai ginti savo teises ir interesus, gali domėtis administracinės bylos baigtimi, kreiptis į teismą dėl tokios informacijos jam suteikimo, teismo sprendimo nuorašo gavimo kitokiu, greitesniu būdu nei paštas (pavyzdžiui, faksimiliniu laišku) ir tokiu būdu parengti bei paduoti apeliacinį skundą teismui iki įstatymo nustatyto apskundimo termino pabaigos (pavyzdžiui: 2012-02-17 nutartis adm. byloje Nr. TA¹⁴⁶-21/2012; 2013-07-03 nutartis administracinėje byloje Nr. AS⁴⁹²-323/2013).

Komisija, įvertinusi išdėstytas aplinkybes, sprendžia, kad termino pateikti skundą Komisijai dėl Inspekcijos sprendimo praleidimą lėmė ne objektyvios, nuo asmens valios nepriklausios aplinkybės, o Pareiškėjo pasirinktas pasyvus elgesys bei nerūpestingumas ir neatidumas. Todėl Pareiškėjo prašymas atnaujinti praleistą terminą skundui dėl Inspekcijos 2017-05-26 sprendimo Nr. 68-74 paduoti netenkintinas, šis Pareiškėjo skundas laikytinas nepaduočiu ir gražintinas Pareiškėjui.

Mokestinių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės, vadovaudamasi Mokesčių administravimo įstatymo 152 str. 5 dalimi, n u s p r e n d ž i a:

Neatnaujinti termino Pareiškėjo skundui dėl Inspekcijos 2017-05-26 sprendimo Nr. 68-74 paduoti.

Pagal Mokesčių administravimo įstatymo 152 str. 7 dalį ir Administracinių bylų teisenos įstatymo 28 str. 1 dalį mokesčio mokėtojas, nesutinkantis su Mokestinių ginčų komisijos sprendimu, turi teisę šį sprendimą apskūsti Vilniaus apygardos administraciniam teismui (Žygimantų g. 2, 01102 Vilnius). Skundas teismui turi būti paduodamas ne vėliau kaip per vieną mėnesį po Mokestinių ginčų komisijos sprendimo gavimo dienos.

Komisijos pirmininkė

Edita Galiauskaitė

Komisijos nariai

Martynas Endrijaitis

Rasa Stravinskaitė

Andrius Venius

Lina Vosylienė